

AVINOR AS AVD BERGEN LUFTHAVN
Postboks 150
2061 GARDERMOEN

Saksbehandlar, innvalstelefon
Hallvard Hageberg, 5557 2318

Oversendelsesbrev ny tillatelse til Avinor AS avd. Bergen Lufthavn

Vi viser til søknad datert 17.04.2020 om utslipp av fly- og baneavisingkjemikalier.

1 Vedtak

Statsforvalteren i Vestland gir Avinor AS avd. Bergen Lufthavn tillatelse til økt bruk av fly- og baneavisingkjemikalier, og endrer grensa for utslipp fra oljeutskillere til 20 mg/l. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra 08.03.2021. Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Avinor AS avd. Bergen Lufthavn skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret er fastsatt til 67 600 kroner, som tilsvarer gebyrklasse 5, og er vedtatt etter forurensningsforskriften § 39-4.

2 Kort om bakgrunnen for saka

Avinor AS avd. Bergen Lufthavn har søkt om økning i forbruk av baneavisingkjemikalier tilsvarende 136 500 kg KOF/år, og økning i forbruk av flyavisingkjemikalier tilsvarende 532 350 kg KOF/år.

Det blir også søkt om utslipp fra testing av skumleggingsutstyr.

Dagens brannøvingsfelt er stengt og skal saneres. Varme øvelser utføres ved Stavanger lufthavn. Avinor AS avd. Bergen Lufthavn ønsker å kunne gjennomføre «kalde» øvelser til slukking og røykdykking ved bruk av ved, rent vann som slukkemiddel, og etanol ved påtenning. Øvelsene skal foregå på tett dekke, og Avinor vurderer miljøbelastningen som svært beskjeden. Antatt frekvens for slike øvelser er ukentlig.

Avinor har festet bort et område på 3,5 daa til Bergen kommune som skal etablere et brannøvingsanlegg der. Leietaker skal besørge og bekoste nødvendige tillatelser for virksomheten på området.

2.1 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om det skal gis tillatelse til forurensende virksomhet, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på ulempene ved forurensning fra tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket ellers vil føre, til jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig se på i hvilken grad virksomheten det er søkt om tillatelse for er akseptabel, sett i lys av formål og retningslinjer i §§ 1 og 2 i forurensningsloven.

Naturmangfoldloven

Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 i aturmangfoldloven ligger til grunn for måten Statsforvalteren utøver sin myndighet på. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren tar beslutninger som kan få følger for naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal se til at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i § 9 eller § 10 i forskriften. For vannforekomster som er definert som Sterkt modifiserte vannforekomster er miljømålet godt økologisk potensial.

Nasjonalt prioriterte stoff

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoff (se vedlegg 1 i tillatelsen), slik at utslipp av slike stoff er stansa innen 2020.

3 Statsforvalterens vurdering

3.1 Grunngeving for vedtaket

Det er avgjørende for sikkerheten ved flyplassen at bane og fly blir aviset. Etter en vurdering av mottatt søknad, utredninger om utslipp til vann, infiltrasjon i grunnen, spredning langs rullebanen og gjenvinning av glykol, gir Statsforvalteren virksomheten tillatelse til økt forbruk av fly- og baneavisingkjemikalier.

Baneavisingkjemikalierne som blir brukt inneholder ikke miljøfarlige tilsetningsstoff. De blir lett brutt ned i naturen og blir ikke bioakkumulert.

Flyavisingkjemikalierne inneholder et tilsetningsstoff som kan være giftig for vannlevende organismer. Mengde tilsetningsstoff har så lav konsentrasjon at det ikke er merkepliktig. Det finnes ikke flyavisingsvæsker uten giftige tilsetningsstoff i dag. Flyavisingkjemikaliet blir lett brutt ned i naturen, og konsentrert avisingsvæske blir samlet opp og sendt til gjenvinning. Erfaring så langt er at ved Flesland flyplass samles 20 til 40 prosent opp for gjenvinning.

Avinor er omfattet av Nasjonal Transportplan 2010-2019, der Samferdselsdepartementet har fastlagt følgende etappemål for biologisk mangfold:

”Unngå inngrep i viktige naturområder og ivareta økologiske funksjoner”. Avinor har gjennomført registrering av viktige naturverdier i nærheten av Flesland Flyplass i samsvar med dette.

De økte mengdene av fly- og baneavisingkjemikalier som nå blir tillatt vil bli resirkulerte, infiltrerte i terrenget langs rullebanen, og sluppet ut i Lønningsbekken¹, Langavatn² eller til Kobbaleia³.

Statsforvalteren ser det slik at det er lite trolig at Kobbaleia vil bli påvirket av den mengde avisingkjemikalier som blir brukt på Bergen Lufthavn. Den stasjonen i Byfjordsundersøkelsen som ligger nærmest utslippet fra Bergen lufthavn Flesland er stasjon nr. 7⁴ Grimstadfjorden, og denne stasjonen viser god og svært god tilstand.

For den delen som går fra søndre område via Lønningsbekken er det etablert et eget renseanlegg. Utslippet herifra blir overvåket.

Statsforvalteren konkluderer med at økningen i forbruk av avisingkjemikalier er akseptabelt sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved økt kjemikaliebruk, sammenholdt med de fordeler det vil medføre, gir vi tillatelse til økt kjemikaliebruk på nærmere fastsatte vilkår.

3.2 Grunngeving for utvalgte vilkår og krav

3.2.1 Utslipp til vann (punkt 3 i tillatelsen)

Virksomheten har søkt om et rammekrav for forbruk av kjemikalier basert på blant annet beregning av tålegrense i resipientene ved maksimal belastning. Basert på dette verktøyet mener virksomheten at bruk av den mengde avisingkjemikalier det er søkt om, ikke vil medføre negative miljøkonsekvenser.

Økt bruk av flyavisingkjemikalier vil føre til økt organisk belastning i resipientene. Virksomheten har redegjort for hvor avisingkjemikalierne blir brukt og avrenningmønsteret. Det er gjort en teoretisk beregning av hvilke belastning avrenning av bane- og fly- og baneavisingkjemikalier vil påføre resipientene. Beregningene er konservative ved at det er lagt inn maksimalt forbruk av tillatt mengde av både fly- og baneavisingkjemikalier. Logging av vannkvalitet i Gåstjørnsbekken og i Fleslandselven samt stikkprøvetaking iht. MOV-programmet har hovedsakelig vist verdier som indikerer god nedbrytning i grunnen og ingen overskridelse av tålegrensen. Det er heller ikke registrert problemer med lukt (grunnet anaerob nedbryting i grunnen) ved lufthavnen per i dag eller observert påvirkning som tilsier belastning over tålegrense. Det antas imidlertid at uten fortsatt gjødsling vil grøntarealenes nedbrytningskapasitet for formiatbaserte midler kunne bli begrenset av tilgangen på næringsstoffer. Dersom gjødsling av grøntarealene ikke opprettholdes, forventes nedbrytningskapasiteten (over tid) å reduseres i forhold til dagens kapasitet.

Vannforekomstene 056-66168-L Langavatnet og 056-86-R Bekker Fleslandsområdet er omdefinert til SMVF (Sterkt modifiserte vannforekomster), og har derfor godt økologisk potensial som miljømål.

Kobbaleia har god økologisk og kjemisk tilstand som miljømål.

Miljømålet i vannforskriften er at alle vannforekomster skal oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand. Det skal derfor ikke tillates utslipp som bidrar til å forverre miljøtilstanden i Kobbaleia på sikt.

Avisingkjemikalier har en rask nedbryting i sjø. Utslipp av fly- og baneavisingkjemikalier skjer i hovedsak til Kobbaleia, som har god vannutskifting og blir vurdert til å være en robust resipient.

¹ Lønningsbekken, Vann-nett ID 056-86-R

² Langavatnet, Vann-nett ID 056-26819-L

³ Kobbaleia har Vann-Nett ID 0261010600-C. Stasjon 7 i Byfjordsundersøkelsen ligger innenfor denne vannforekomsten.

⁴ Se vedlagt kart. Stasjonen ligger i Grimstadfjorden. Se blant annet Resipientovervåking av fjordsystemene rundt Bergen 2011-2016, Sammendragsrapport 2011-2016, utgitt av Uni Research Miljø SAM-Marin.

Noe avrenning føres via eget renseanlegg til Lønningsbekken og Raunefjorden, og noe infiltreres i områdene langs rullebanen.

Vi har redusert utslippsgrensa for utslipp av oljeholdig avløpsvann fra 50 mg/l til 20 mg/l. Erfaringer tilsier at en godt drevet oljeavskiller som ikke tilføres vaskemidler kan klare et langt lavere utslippsnivå.

3.2.2 Testing av brannvernutstyr

Tillatelsen gjelder også lovpålagt testing av brannvernutstyr. Det opplyses i søknaden at pulver fra pulveraggregat samles opp og leveres som farlig avfall hvert annet år. Skumleggingsutstyr testes en gang pr. kvartal, og flyplassen har en prioritert rekkefølge for valg av plassering av testen. Etter fortynning utgjør årsbelastningen fra disse testene 15 kg KOF.

Vi er usikre på om tilførsel av rester fra skumtestingen vil virke inn på renseseffekten av oljeutskilleren, og vil be om at dette spørsmålet utredes nærmere.

3.2.2 Overvåking etter Vannforskriften (punkt 12.2 i tillatelsen)

Statsforvalteren varsler at vi vurderer å pålegge Avinor å bidra til overvåking etter Vannforskriften.

Statsforvalteren mener at det kan være like hensiktsmessig å gjennomføre felles overvåking der de som har utslipp som kan påvirke resipienten, deltar. Vi vil derfor ikke pålegge overvåking i utslippstillatelsen, men vil vurdere om vi senere skal pålegge at Avinor deltar i pågående overvåking.

4 Faktagrunnlag

4.1 Resipienter og miljøtilstand

Klassifisering i Vann-Nett

Kobbaleia har ID-nr. 0261010600-C i Vann-nett. Denne vannforekomsten er registrert med moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Kobbaleia er i risiko for ikke å nå miljømålet uten at tiltak iverksettes. Nærmeste stasjon i Byfjordsundersøkelsen er stasjon 7 – Grimstadvjorden, og stasjon 8 - Raunefjorden⁵. I tillegg er det etablert to stasjoner, stasjon 25 og stasjon 26 ved Sletten. Disse stasjonene er undersøkt sporadisk gjennom Byfjordsundersøkelsen, og viser bl.a. nedgang i glødetap og oksygeninnhold som stort sett ligger innenfor beste tilstandsklasse⁶. Se også ovenfor under punkt 3.2.1.

Trua arter og naturtyper

Søknaden er vedlagt kopi av rapport fra 2017 om biologisk mangfold ved Flesland Flyplass. Innenfor lufthavnens område finnes blant annet et område med gammel naturskog med *Pinus sylvestris* (norsk furu). Dette er en internasjonal ansvarsnaturtype for Norge. Langavatn er vurdert som viktig næring- og rasteområde (viltområde) for våtmarksfugl, og har også dokumentert en god populasjon av europeisk ål, som er truet art.

5 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelse etter forurensningsloven.

⁵ Raunefjorden, – Vann-Nett ID 0261010500-2-C. Har God økologisk og kjemisk tilstand. Usikker risiko grunnet manglende data.

⁶ Se Resipientovervåking av fjordsystemene rundt Bergen 2017-2020. Årsrapport 2017 - utgitt av Rådgivende Biologer AS.

5.1 Korrespondanse

Statsforvalteren varsler med dette brevet at vi vurderer å sette krav til å delta i overvåking av resipient i samsvar med Vannforskriften.

5.2 Forhåndsvarsel og uttalelser

Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Frist for å gi uttale var 16. august 2020. Det kom ikke inn uttalelser til høringen.

6 Klage

Vedtaket om å gi tillatelse kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker fra melding om vedtaket er mottatt. Eventuell klage bør være begrunnet, og må angi det eller de punktene klagen retter seg mot, og hvilke endringer som ønskes.

Med hilsen

Sissel Storebø
seksjonsleder

Hallvard Hageberg
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tillatelse etter forurensningsloven for Avinor AS avd. Bergen lufthavn

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger som kom fram i søknad og under saksbehandlingen. Tillatelsen erstatter tidligere tillatelse av 17.12.2010.

Dersom virksomheten ønsker endringer i driften som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er etter det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endra, må virksomheten i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Virksomheten bør først kontakte Statsforvalteren i Vestland for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådd i kraft, skal virksomheten sende en utredning om omfanget av virksomheten slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Data om virksomheten

Virksomhet	Avinor AS avd. Bergen lufthavn
Sted/gateadresse	Flyplassvegen 539, 5258 Blomsterdalen
Postadresse	Postboks 150, 2061 Gardermoen
Kommune og fylke	Bergen kommune i Vestland
Org. nummer (virksomhet)	974 719 819
Lokalisering av anlegg	UTM sone 32 øst: 291398, nord: 6689907
Gårds- og bruksnummer	109/14
NACE-kode og bransje	52.230 - Andre tjenester tilknyttet lufttransport

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Ephortenummer
2021.0198.T	4601.0444.01	2019/2660

Tillatelse gitt første gang: 8. mars 2021	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endra: -
Sissel Storebø seksjonsleder		Hallvard Hageberg senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Endringer

Innhold

1	Rammevilkår	4
2	Generelle vilkår	4
2.1	Utslippsbegrensninger	4
2.2	Plikt til å holde grenseverdier	4
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.4	Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt.....	4
2.5	Plikt til forebyggende vedlikehold	5
2.6	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	5
2.7	Internkontroll	5
3	Utslipp til vann	5
3.1	Utslippsbegrensninger	5
3.1.1	<i>Utslipp fra baneavising</i>	5
3.1.2	<i>Utslipp fra flyavising</i>	6
3.1.3	<i>Journalføring</i>	6
3.1.4	<i>Utslippsreducerende tiltak</i>	6
3.2	Kjølevann.....	6
3.3	Sanitæravløpsvann	6
3.4	Mudring.....	7
4	Utslipp til luft	7
5	Grunnforurensning og forurensa sediment	7
6	Kjemikalier	7
7	Støy	8
8	Energi	8
8.1	Energiledelse	8
8.2	Utnytting av overskuddsenergi	8
8.3	Spesifikt energiforbruk.....	8
9	Avfall	8
9.1	Generelle krav	8
10	Deponi for eget avfall	9
11	Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren	9
11.1	Kartlegging av utslipp	9
11.2	Utslippskontroll	9
11.3	Kvalitetssikring av målingene	9
11.4	Program for utslippskontroll	10
11.5	Rapportering til Statsforvalteren	10

12	Miljøovervåking	10
12.1	Overvåking av resipienter	10
12.2	Overvåking etter vannforskriften.....	10
13	Tiltak for forebygging og beredskap mot akutt forurensning	11
13.1	Miljørisikoanalyse.....	11
13.2	Forebyggende tiltak	11
13.3	Beredskapsanalyse	11
13.4	Beredskapsplan.....	11
13.5	Beredskapsetablering.....	12
13.6	Øving av beredskap	12
13.7	Varsling av akutt forurensning	12
14	Undersøkelser og utredninger	12
15	Eierskifte, omdannelse mv.	12
16	Nedlegging	12
17	Tilsyn	13
Vedlegg 1	Liste over prioriterte miljøgifter	14

1 Rammevilkår

Tillatelsen gjelder drift av flyplass og håndtering av overvann med fly- og baneavisinguskjemikalier inkludert diffuse utslipp av disse. Tillatelsen gjelder også utslipp av oljeholdig vann fra oljeutskillere.

Tillatelsen gjelder for bruk av baneavisinguskjemikalier tilsvarende 136 500 kg KOF/år, og bruk av flyavisinguskjemikalier tilsvarende 532 350 kg KOF/år.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponentene fra virksomheten som er forventet å ha størst virkning på miljøet, er uttrykkelig regulerte gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen, punkt 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulerte på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp kom fram i samband med saksbehandlingen, eller må regnes for å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble gjort. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppførte i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette går fram gjennom uttrykkelig regulering i punkt 3 til 14.

2.2 Plikt til å holde grenseverdier

Alle grenseverdier skal holdes innenfor de fastsatte midlingstidene. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra det som er vanlig for virksomheten i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, inkludert utslipp til luft og vann, støy og avfall, er isolert satt uønsket. Selv om utslippene blir holdt innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere utslippene sine, inkludert støy, så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter som det ikke er satt uttrykkelige grenser for gjennom vilkår i punkt 3 og etterfølgende punkt i tillatelsen.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengden, skal en eventuell reduksjon av produksjonsnivået som et minimum føre til en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker for å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. punkt 2.3.

Dersom utstyr skal skiftes ut for å gjøre det mulig å oppnå betydelige utslippsreduksjoner, skal virksomheten gi melding til Statsforvalteren om dette i god tid før det blir tatt avgjørelse om valg av utstyr.

Dersom virksomheten ønsker å endre utslippspunkt som er fastlagt i tillatelsen, må de søke om tillatelse til dette.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsikta utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha betydning for utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumenterte.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning skal virksomheten så langt det er mulig, uten urimelige kostnader, sette i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Om nødvendig må virksomheten redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om det oppstår noe som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles etter punkt 13.7.

2.7 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for aktivitetene sin etter gjeldende forskrift ¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten holder krava i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven, og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten skal alltid å ha oversikt over miljøaspekter som kan føre til forurensning, og kunne redegjøre for risikoen med forurensning. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med omsyn til *akutt* forurensning følger av punkt 13.1.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra baneavising

Det er tillatt bruk av baneavisingkjemikalier med kjemisk oksygenforbruk på inntil 136 500 kg målt som KOF pr. år.

Baneavisingkjemikalier skal ikke inneholde giftige tilsetningsstoff.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

3.1.2 Utslipp fra flyavising

Det er tillatt et forbruk av flyavisingskjemikalier med kjemisk oksygenforbruk på inntil 532 350 kg målt som KOF pr. år.

Dersom flyavisingskjemikalier med giftige tilsetningsstoffer blir brukt, skal PEC/PNEC²-verdien for tilsetningsstoffet i resipient være < 1. Dette gjelder akkumulert effekt.

3.1.3 Journalføring

Det skal føres driftsjournal over type og forbruk av bane- og flyavisningskjemikalier.

3.1.4 Utslippsreducerende tiltak

Snø på rullebane, taksebaner og flyoppstillingsplass skal i størst mulig grad fjernes ved brøyting, skraping og feiing/børsting før avisingsmiddel blir brukt.

Oksygenforbruk ved nedbryting skal vurderes ved valg av avisingskjemikalier. Dersom nye middel blir vurdert, skal disse ikke føre til større oksygenforbruk enn dagens kjemikalier.

Flyavising skal skje på eget område med avrenning i hovedsak til Kobbaleia³.

Ved påføring av flyavisningskjemikalier skal det brukes den metode og utstyr som gir minst mulig bruk og avrenning til resipient.

Snø som inneholder flyavisningskjemikalier skal plasseres i egne snødeponi med avrenning til Kobbaleia.

Diffus spredning av glykoldig vann som drypper av fly ved avgang vil bli spredd langs banesystemet sammen med baneavisingskjemikalier. Det skal legges til rette for naturlig nedbryting i grunnen. Ved fare for overbealstning av nedbrytingskapasiteten, må det settes i verk tiltak. Rutine for dette skal være inkludert i internkontrollen.

Avrenning av overflatevann fra virksomhetens uteareal skal håndteres slik at det ikke kan føre til skade eller ulempe for miljøet.

Oljeholdig avløpsvann fra verksteder, vaskeplasser eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet slik at avløpsvannet ikke overskrider 20 mg/l olje. Det skal vurderes om utslipp fra pålagte tester av skumleggingsutstyr kan føres utenom oljeutskiller, jf. også pkt. nn. Vurderingen skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars 2022.

3.2 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevatn.

3.3 Sanitærvløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitærvløpsvannet fra virksomheten.

² PEC/PNEC: Predicted Effect Concentration/Predicted No Effect Concentration. Er uttrykk for miljørisiko av eit stoff. Ved PEC/PNEC < 1 vert miljørisikoen vurdert som akseptabel

³ ID Vann-nett: 0261010600-C

3.4 Mudring

Dersom det som følge av driften til virksomheten skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal virksomheten innhente nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndighet.

4 Utslipp til luft

Utslipp til luft fra forbrenningsanlegg for rene brensler er regulert gjennom forurensningsforskriften kapittel 27.

5 Grunnforurensning og forurensa sediment

Virksomheten skal være innretta slik at det ikke skjer utslipp til grunnen som kan føre til nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å sette i verk forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann, og tiltak som er egnet for å begrense virkningen på miljøet av et eventuelt utslipp. Slikt utstyr skal overvåkes og holdes ved like regelmessig. Denne plikten gjelder tiltak som står i et rimeleg forhold til de skader og ulemper som skal hindres.

Virksomheten plikter å holde løpende oversikt over både eventuell eksisterende forurensa grunn på virksomhetens område, og eventuelle forurensa sediment utanfor. Det samme gjelder faren for spredning, og om det er behov for undersøkelser og tiltak. Dersom det er nødvendig å sette i verk undersøkelser eller andre tiltak, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2⁴, og eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Tiltak i forurensa sediment må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier mener vi her kjemiske stoff og stoffblandinger som blir brukte i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier. Slike kjemikalier kan for eksempel være groehindrende middel, vaskemiddel, hydraulikkvæsker og middel som brukes for å hindre brann.

For kjemikalier som blir brukte på en slik måte at det kan føre til fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har gjort en vurdering av helse- og miljøegenskaper til kjemikaliene på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Virksomheten skal gjøre en kontinuerlig vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø for de kjemikaliene som brukes, og av om alternativ fins. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativ fins, plikter virksomheten å bruke disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

⁴Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

⁵Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1979, nr. 79, om substitusjonsplikt § 3a

Stoff alene, i stoffblandinger og/eller i produkt, skal ikke framstilles og selges, eller brukes uten at de oppfyller krava i REACH-regelverket⁶ og andre regler som gjelder for kjemikalier.

7 Støy

Luftfartstilsynet er myndighet for støy fra flyplasser.

8 Energi

8.1 Energiledelse

Virksomheten skal ha et system for energiledelse for kontinuerlig, systematisk og målretta vurdering av tiltak som kan settes i verk for å oppnå mest mulig energieffektiv produksjon og drift i anlegget. Systemet for energiledelse skal inngå i internkontrollen til virksomheten, jf. vilkår 2.7 og følge prinsippene og metodene gitt i Norsk Standard for energiledelse.

8.2 Utnytting av overskuddsenergi

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterande og nye anlegg internt. Virksomheten skal også gjennom tiltak på eget virksomhetsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne brukes eksternt, med mindre virksomheten kan godtgjøre at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Virksomheten skal beregne spesifikt energiforbruk og rapportere dette årlig, jf. punkt 11.5.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Virksomheten plikter, så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper, å unngå at det blir dannet avfall som følge av virksomheten. For materiale som benyttes som biprodukt, skal det kunne dokumenteres at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylte. Virksomheten skal i størst mulig grad begrense innholdet av skadelige stoff i avfallet.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært brukes om igjen, enten i egen eller i andre virksomheters produksjon. Dersom dette ikke er mulig, eller det fører til urimelige kostnader, skal avfallet først og fremst materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelige kostnader, skal avfallet så langt det er råd gjenvinnes på annen måte.

⁶ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008, nr. 516

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, inkludert farlig avfall, blir utført etter gjeldende regler for slik håndtering, som er fastsatte i eller med hjemmel i forurensningsloven og avfallsforskriften⁷.

Farlig avfall kan ikke fortynnes på en slik måte at det kan regnes som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke blandes dersom dette kan føre til fare for forurensning eller det vil skape problem for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet, og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

10 Deponi for eget avfall

Virksomheten skal ikke ha deponi for eget avfall⁸.

11 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

11.1 Kartlegging av utslipp

Virksomheten skal kartlegge alle utslipp til vann på en systematisk måte. Dette gjelder både punktutslipp og diffuse utslipp. Virksomheten skal legge denne kartlegginga til grunn for utarbeiding av et program for utslippskontroll (punkt 11.4).

11.2 Utslippskontroll

Virksomheten skal ha et program for utslippskontroll for utslipp til grunn og sjø, som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Virksomheten skal kontrollere og dokumentere utslippene til grunn og vann ved å gjennomføre målinger. Målingene skal utføres slik at de blir representative for de faktiske utslippene til virksomheten og de skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulerte gjennom grenseverdier fastsatte i tillatelsen eller forskrifter
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig virkning og derfor er omfattet av rapporteringsplikten

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Virksomheten er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk Standard. Dersom denne ikke fins, kan internasjonal standard brukes. Virksomheten kan bruke andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Virksomheten må i slike tilfelle kunne

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

⁸ Gjelder deponi for avfall som må ha tillatelse etter § 29 i forurensningsloven

dokumentere at særlige hensyn foreligger, og at metoden som er valgt, gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.

- bruke akkrediterte laboratorium/tjenester når prøvetaking og analyse blir utført av eksterne. Eksterne tjenesteytere skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten, dersom slik tjenesteyter fins.

Krav til kvalitetssikring av utslippsmålingene gjelder også for diffuse utslipp.

11.4 Program for utslippskontroll

Ved utarbeiding av måleprogram skal virksomheten:

- velge prøvetakingsfrekvens som gir representative prøver
- omtale de ulike trinna i målingene og grunngi valgte metoder
- vurdere usikkerhetsbidraga ved de ulike trinn i målingene (prøvetaking – analyse – beregning), og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå
- programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

11.5 Rapportering til Statsforvalteren

Innen 1. mars hvert år skal virksomheten rapportere miljødata og eventuelle avvik for året før via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultat fra utslippskontroll. Rapportering skal skje etter Miljødirektoratets rettleiding til virksomhetens egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Innen 1. mars 2022 skal virksomheten rapportere resultatet av vurderingen av om rester fra testing av skumleggingsutstyr skal tilføres oljeavskiller eller ikke, sammen med eventuell tidsplan for gjennomføring av tiltak.

Det skal rapporteres på årsbasis og ikke på basis av avisingssesong.

12 Miljøovervåking

12.1 Overvåking av resipienter

Virksomheten skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten etter et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel effekter på luft, grunn, vann og sediment i den grad dette er aktuelt.

12.2 Overvåking etter vannforskriften

Statsforvalteren vil regelmessig vurdere om det er nødvendig med overvåking i vannforekomstene i tråd med krav i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking. Statsforvalteren kan pålegge virksomheten å delta i et samarbeid med andre aktører i overvåkingsprogram som er relevante for den påvirkning virksomheten eventuelt påfører resipienten.

Data fra overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data skal rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres etter Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no.>

13 Tiltak for forebygging og beredskap mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin aktivitet. Virksomheten skal vurdere resultatene med tanke på akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan føre til akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskadar, inne på området til virksomheten eller utenfor. Ved endra produksjon skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc, og framtidige klimaendringer.

Virksomheten skal ha oversikt over miljøressursar som kan bli rammet av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvensene slik forurensning kan føre til.

13.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, sette i verk de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighets- og konsekvensreducerende tiltak. Virksomheten skal ha oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

13.3 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal virksomheten utarbeide en beredskapsanalyse for den eventuelle restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er satt i verk. For hver av hendelsene som er identifisert i miljørisikoanalysen skal virksomheten utarbeide og grunngi

- a. organisering av beredskapen
- b. nødvendig beredskapsutstyr
- c. nødvendig mannskap
- d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimeleg forhold til risiko for akutt forurensning.

13.4 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av virksomhetens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum omtale den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenario.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne vises fram ved bedenv.

13.5 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsplanen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

13.6 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øving minst en gang per år. Det skal utarbeides klare mål for øvingelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle tilrådinger om utbedringer. Oppfølging av eventuelle tilrådinger om utbedringer skal være dokumentert i internkontrollen.

13.7 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles etter til gjeldende forskrift⁹.

Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren gjennom [svf/post@statsforvalteren.no](mailto:sfv/post@statsforvalteren.no) i slike tilfeller.

14 Undersøkelser og utredninger

Det er per dags dato ikke stilt øvrige krav til undersøkelser og utredninger.

15 Eierskifte, omdannelse mv.

Dersom virksomheten blir overdratt til ny eier, skal virksomheten sende melding så snart som mulig, og senest en måned etter eierskiftet.

16 Nedlegging

Dersom et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser opp for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til en hver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Dersom anlegget eller virksomheten kan føre til forurensning etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal virksomheten i rimeleg tid på forhånd melde fra til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsatte nærmere vilkår for hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikring/garanti som allerede er stilt etter tillatelsen løper videre inntil Statsforvalteren etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikring.

Ved nedlegging eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall blir tatt hånd om på forsvarleg måte, inkludert at farleg avfall blir håndtert etter gjeldende forskrift¹⁰. De tiltakene som settes i verk i slike tilfelle, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedlegging eller stans. Rapporten skal

⁹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

¹⁰ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

også dokumentere hvordan kjemikalierester og ubrukte kjemikalier er blitt disponerte. Den skal også inneholde navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedlegging av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet igjen blir satt i miljømessig tilfredsstillende stand.

Dersom virksomheten ønsker å starte driften på nytt, skal virksomheten gi melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller andre som har fullmakt, føre tilsyn med anlegget når som helst.

Vedlegg 1 Liste over prioriterte miljøgifter

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslepp av disse komponentane er berre omfatta av løyvet dersom dette går uttrykkeleg fram av vilkår i punkt 3 og etterfølgjande punkt.

Metall og metallsambindingar:

	Forkortelser
Arsen og arsensambindingar	As og As-sambindingar
Bly og blyambindingar	Pb og Pb-sambindingar
Kadmium og kadmiumsambindingar	Cd og Cd-sambindingar
Krom og kromsambindingar	Cr og Cr-sambindingar
Kvikksølv og kvikksølvsambindingar	Hg og Hg-sambindingar

Organiske sambindingar:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortingar
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske sambindingar

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksineog furan	Dioksin, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjeda klorparafin C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkan C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafin C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkan C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzen	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenylyl	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensid

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromusksambindingar

Muskxylen	
-----------	--

Alkyfenolar og alkylfenoletoksyilat

Nonylfenolar og nonylfenoletoksyilat	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenolar og oktylfoletoksyilat	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenolar (forgrena og rettkjeda)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP

Dodecylfenol m. isomerar 2,4,6 tri-tert-butylfenol	DDP TTB-fenol
Per- og polyfluorerte alkylsambindingar (PFAS)	
Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte sambindingar	PFOS, PFOS-relaterte sambindingar
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salt av PFHxS og relaterte fsambindingar	PFHxS, PFHxS-relaterte sambindingar
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salt av PFBS og relaterte sambindingar	PFBS, PFBS-relaterte sambindingar
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedea perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske sambindingar	
Tributyltinnsambindingar	TBT
Trifenyltinnsambindingar	TFT, TPT
Dibutyltinnsambindingar	DBT
Dioktyltinnsambindingar	DOT
Polisykliske aromatiske hydrokarbon	
PAH	
Ftalat	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP
Bisfenol A	
BPA	
Siloksan	
Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4
Benzotriazolbaserte UV-filter	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentyphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350